

Мальований Р. В., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ТВАРИН АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ

З початком стрімкого розвитку авіатранспорту як одного з найшвидших способів подорожувати, все більшої актуальності почало набирати питання правового регулювання перевезень тварин авіатранспортом. Аналіз юридичної літератури свідчить, що основні засади транспортування тварин різними видами транспорту, крім авіаційного, вивчалися Клименко М. М., загальна характеристика законодавства про перевезення тварин повітряним транспортом розглядалися Тимкович І. І та Литвин А. В. Актуальність даної теми полягає в її проблематиці щодо створення таких умов при перевезенні тварин, які б не заважали роботі персоналу авіатранспорту, комфортному перельоту пасажирів та не порушували б норм гуманності по відношенню до тварин. При цьому необхідно також врахувати всі ризики і небезпеки, пов'язані з поширенням інфекційних та інших хвороб, носіями яких можуть бути тварини, серед пасажирів та персоналу, а також інших тварин, що перебувають на борту.

Метою даного дослідження є аналіз особливостей правового регулювання перевезення домашніх тварин авіаційним транспортом в Україні та з'ясування наявності прогалин, недоліків у процедурі регулювання даного питання в Україні.

Питання перевезень тварин авіаційним транспортом регулюється Європейською Конвенцією про захист тварин під час міжнародних перевезень [1], яка визначає загальні та спеціальні вимоги до перевезення тварин з урахуванням виду транспорту; Конвенцією про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення [2]. В цій Конвенції зазначені види тварин, які знаходяться під загрозою вимирання, також вона передбачає, що для імпорту та експорту таких тварин необхідно попередньо отримати дозвіл, що видається лише при дотримання певних вимог та надається перелік цих вимог. Законом України «Про захист тварин від жорстокого поводження» [3], передбачено відповідальність за жорстоке поводження з тваринами, утримання і поводження з домашніми тваринами з метою заподіяння шкоди тварині та оточуючим, а також передбачає, що утримання диких тварин у неволі допускається за наявності дозволу, що видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони

навколишнього природного середовища; Постановою Кабінету Міністрів «Про затвердження правил транспортування тварин» [4]. Вказаний нормативно-правовий акт містить засади, що регулюють особливості транспортування домашніх тварин, особливості транспортування сільськогосподарських тварин, особливості транспортування диких тварин, особливості транспортування риби та інших гідробіонтів, також вони містять загальні вимоги до перевезення тварин (загальні для перевезень авіаційним, автомобільним, залізничним, морським та річковим транспортом). Теоретично-нормативна сторона урегулювання поставленого питання є досить повно, послідовно та логічно викладена в законодавстві України. З практичної точки зору необхідно чітко визначити вимоги тієї чи іншої авіакомпанії, яка надає послуги з перевезення, так як єдиних правил, які б регламентували перевезення тварин в авіаційному транспорті чітко не визначено, є лише обов'язкові умови, які зазвичай доповнюються самою авіакомпанією. Саме тому у багатьох власників тварин при реєстрації виникає безліч проблем. Ознайомившись з форумами на тему «Проблеми перевезення тварин у авіатранспорті», було виокремлено ряд найбільш частоповторюваних проблем, а саме:

- невчасне проходження передпольотної реєстрації;
- тварина відноситься до екзотичних (залежить від вимог авіакомпанії, іноді просто достатньо оформити ще кілька документів);
- обмеження в країні ввезення або самої авіакомпанії (такий конфуз можливий, якщо несвоєчасно поцікавитися цим питанням);
- в деяких компаніях діє заборона на перевезення деяких порід собак, наприклад: собаки бійцівських порід, включаючи також помісі, або таких як англійський бульдог, мопс і пікінес;

Розглядаючи дане питання, можна стверджувати, що більшість проблем, з якими стикаються власники тварин при їх перевезенні, не пов'язані з правовою стороною регулювання проблеми.

Виходячи із вищезазначеного, можемо зробити висновки, що правове регулювання даного питання достатньо забезпечене на державному рівні. Щодо проблем, з якими стикаються власники тварин, зокрема, збір великої кількості документів, пов'язані з існуючими ризиками заподіяння шкоди тваринам, то це є цілком виправданим кроком, без якого правове регулювання не змогло б повністю функціонувати на практиці. Разом з тим всі встановлені правила забезпечують безпеку та комфортність перельоту особі, що отримує авіаційні послуги.

Література

1. Європейська Конвенція про захист тварин під час міжнародних перевезень від 10.05.1979 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_227
2. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що

перебувають під загрозою зникнення від 14.05.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_129

3. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21 лютого 2006 р. № 3447-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3447_15

4. Про затвердження Правил транспортування тварин: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. № 1402 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/140>

УДК 347.8(043.2)

Мартиняк О. О., Токар О. М., студенти,
Навчально-науковий Аерокосмічний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зуєва В. О., к.п.н., доцент

ГАЛУЗЕВІ ДОКУМЕНТИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ ЩОДО ЗМЕНШЕННЯ ЗАГРОЗИ, СТВОРЮВАНОЇ ПТАХАМИ

Система нормативних вимог щодо орнітологічного забезпечення безпеки польотів (ОЗБП) в цивільній авіації була вибудована до моменту закінчення радянського періоду, що є позитивним для того часу і необхідної щаблем розвитку. Узгоджені між собою вимоги містив цілий ряд галузевих документів: Повітряний кодекс, Положення про землі транспорту. Проекти положень в частині орнітологічного забезпечення даних документів були підготовлені фахівцями галузевої групи авіаційної орнітології (ГГАО).

На жаль, в 90-х роках система нормативних вимог щодо ОЗБП виявилася практично зруйнованою. У ході зміни галузевої документації нові документи, що замінюють собою документи попереднього періоду, втратили колишній обсяг, а самі вимоги виявилися не в змозі забезпечити вкрай необхідного розвитку нормативно-правової бази для даного виду забезпечення польотів.

В даний час в цілому ряді авіаційних документів містяться вимоги щодо ОЗБП, але вони менш узгоджені між собою і не враховують 20-ти років прогресу науки, техніки і практики. Також спостерігається наявність деяких невідповідностей рекомендаціям і стандартам, викладеним у документації ІКАО.

Сьогодні вкрай актуальним є оновлення нормативно-правової бази ОЗБП і формулювання вимог, що виходять з сучасних умов функціонування галузі повітряного транспорту, і узгоджених з положеннями документів ІКАО.

Феномен затримки в розвитку яскраво проявився у ставленні документа, що містить найбільш повні вимоги по ОЗБП – РООП ГА-89